విష్ణు భాగవత సుధా సింధు

ప్రథమ తరంగము

1425

10,190

వేదాంతగ్రంథమాల

విష్ణుభాగవత సుధాసింధు

ప్రథమతరంగము.

(బమ్మెర పోతనామాత్యకృత గ్రంధస్థము.)

భక్తజన పఠన సౌలభ్యముకొరకు

కల్లెపాలెపు సూర్యనారాయణ శాస్త్రిచే

ప్రత్యేకముగా అచ్చువేయించబడినది

కరా మూల్యము.

శ్రీగురుభ్యోనమః.

శ్లో॥ జన్మాద్యస్య యతోఽన్వయాదితరతశ్చార్థేష్వభిజ్ఞః స్వరాట్। తేనేబ్రహ్మహృదా య ఆదికవయే ముహ్యంతియత్సూరయః ॥ తేజోవారిమృదాం యథావినిమయోయత్రత్రిసర్గోఽమృషా । ధామ్నాస్వేన సదానిరస్తకుహకం సత్యం పరం ధీమహి ॥

సీ॥ విశ్వజన్మస్థితి విలయంబు లెవ్వనివలన నేర్పడుచుండు
వర్తనమున ।
వ్యావర్తనమున, గార్యములం దభిజ్ఞుడై తా స్వరాజగుచు
జిత్తమున జేసి
వేదంబు లజునకు విదితముల్ గావించె నెవ్వడు
బుధులు మోహింతు రెవ్వ
నికి నెండమావులనీట గాచాదు లన్యోన్య
బుద్ధి దానదరున్నట్టు

గీ॥ త్రిగుణసృష్టియందు దీపించు సత్యము ।
భంగి దోచుచుండు పరిధు నిరస్త ।
కుహకు డెవ్వడతని గోరి చింతించెద ।
ననఘు సత్యు బరుని ననుదినంబు ॥

శ్రీ రామ

శ్రీమన్నారాయణావతారము

శుకుండు పరీక్షిన్మహారాజున కిట్లనియె,

క॥ భూమీశ్వర మైత్రేయ మ్మ హాముని
విదురునకునట్లు హరిగుణ శుభలీలా మహాత్మ్య
ముఁజెప్పిన । నామైత్రేయుఁపకు విదురుడనియెఁ
మఱియుఁ॥

క॥ అగుఁఖండగు నీశ్వరుఁడు । జగదవనోద్భవ
వినాశ సత్కర్మములుం । దగులీలలతైన నాతఁడు ।
నగుణుండై యుండుటెట్లు సౌజన్యనిధీ॥

క॥ చతురాననదీపింప పృథాపతులకు బతి యు
నగ వెలయు పద్మాపతి యే । గతి పుట్టించెను ప్ర
వృ । పృతులచే నవవిధ ప్రపంచము మఱియుఁ॥

క॥ సరసిరు హోదరు మంగళ । చరితామృత
పానకుతుకసంగంబున ని । ర్భరుడగు విదురునకు
మునీశ్వరుడగు మైత్రేయుడనియె సజ్జనతిలకా॥

సీ॥ అనఘ యేకోదకమైయున్న వేళనంతి
... రుద్ధానలదారువితతి । భాతి చిచ్ఛక్తి సమే

తుడై కపటనిద్రాలోలుడగుచు నిమీలితాక్షు
డైన నారాయణుండంబు మధ్యమున భాసురసు
ధాసేవ పాండురశరీర। రుచులు సహస్ర శిరోరత్న
రుచులతో జెలిమిసేయగనొప్పు శేషభోగ।

తే॥ తల్పమున బవ్వళించి యనల్పతత్త్వ ।
దీప్తి జెన్నొందగానద్వితీయుడగుచు । నభిరతుం
డయ్యు గోర్కులయందుబాసి। ప్రవిమలాకృతి
నానంద భరితుడగుచు ॥

గీ॥ యోగమాయావిదూరుడై యుగ సహ
స్ర। కాల పర్యంత మఖిలలోకములు మ్రింగి పేర్చి
మఱికాల శక్త్యుపబృంహితమున । సమతసృష్టి
క్రియాకలాపములదగిలి॥

క॥ తనజఠరము లోపలదా।చిన లోక నికా
యముల సృజించుటకును సా।ధనమగు సూక్ష్మా
ర్థము మన । సునగని కాలానుగతరజోగుణ
మంతట॥

సీ॥ పుట్టించె దద్గుణంబున బరమేశ్వరునాభి
దేశమునందు నళిననాళ।ముదయించె నటియప్పు
యోరుహ ముకుళంబు గర్మబోధితమైన కాల

మందు। దనతేజమున బరివృద్ధంబైన జలముచే జలజాప్తుగతి బ్రకాశంబునొందఁ జేసి లోకాశ్రయ స్థితి సర్వగుణ విభాసితగతినొప్పు రాజీవమందు॥

గీ॥ నిజకళాకలితాంశంబు నిలిపి దానివలన నామ్నాయమయుమను వరగుణుండు। నాత్మ యోనియునైన తోయజభవుండు। సరవిజతు రాననుండనునాదనవమయ్యె॥

మ॥ అతిగంభీర విశాలవారినిధి తోయాంత ర్నిమగ్నాంఘ్రుల్బై। చతురాస్యుండొగి దివ్యవత్సర సహస్రంబబ్జ మూలంబు సన్నతి వీక్షించియు గానలేక భగవన్మాయా మహాత్మ్యంబువి। స్మృతి గావింప విస్మితుండై మరల జేరెం దత్సరోజాత ముఁ॥

తే॥ అట్లు గ్రమ్మర జేరి యయ్యబ్జపీఠమందు నష్టాంగయోగ క్రియానురక్తి। బవను బంధించి మహిత తపస్సమాధినుండి శతవర్షములు సను చుండనంత॥

గీ॥ అట్టియోగ జనితమైన విజ్ఞానంబు! గలిగి యుండి దాన గమలనయను। గానలేక హృదయ

కమలకర్ణికయందు। నున్నవాని దన్నుగన్నవాని॥

మ॥ కనియెఁ నిశ్చలభక్తి యోగమహిమం గంజాతగర్భుండు శో।భనచారిత్రుఁ జగత్పవిత్రు విలసత్పద్మాకళత్రుఁ సుధా।శన ముఖ్యస్తుతి పాత్రుఁ దానవచమూజైత్రుఁ దళత్పద్మనే।త్రు సవీనోజ్జ్వల నీలమేఘ సిభగాత్రుం బక్షిరాట్పుత్రునిఁ॥

చ॥ అలఘుఫణాతపత్రి నిచయాగ్రి సమంచిత నూత్నరత్న సిర్మలరుచిచే యుగాంత తిమిరంబునడంచి యకల్మషోల్ల సజ్జలములఁ జేసియందు నవసారసనాళసితైక భోగముం।గలిగిన శేషతల్పమును గైకొనియున్న మహాత్ము నొక్కనిఁ॥

సీ॥ వరపీతకౌశేయ పరిధానకాంతి సంధ్యాంబు దరుచినిచయంబుగాఁగ। కమనీయ నవహేమ కలితకిరీటంబు రమణఁగాంచన శిఖరంబుగాఁగ। మానిత ముక్తిక మాలికారుచిసాను పతిత నిర్ఝర పరంపరలుగాఁగ। జెలువొందు నవతులసీ దామకములు లాలిత తట ఔషధీ లతలుగాఁగ।

తే॥ వరభుజంబులు నికటస్థవంశములుగ।

బదముఁ బంగారుపాద పద్మచయముతోఁగ। లలితగతి
నొప్పు మరకతాచల విడంబి। తాత్మదేహంబు గ
లుగు మహాత్ము హరిని॥

వ. మఱియు నపరిచ్ఛిన్నంబును, నిరుపమా
నంబును, నిఖిలలోక సంగ్రహంబును, నతివిస్తా
రవర్తులాయమానంబునునై వివిధ విచిత్ర దివ్య
మణిభూషణంబుల నాత్మీయ నిర్మలద్యుతిచేతం
బ్రకాశంబు నొందజేయు దివ్యదేహంబు దనర;
వివిధంబులగు కామంబులభిలషించి విశుద్ధంబైన
వేదోక్త మార్గంబున భజియించు పురుషశ్రేష్ఠు
లకు గామధేను వనందగిన పాదపద్మయుగంబును
నలిక, ఫలక, లలిత రుచినిచయుంబులను నోటు
వడి కృపాపాత్రింద్ర చంద్రింపు జపాకుసుమాపం
బుల బతసరోజంబుల నాశ్రయించె ననవొప్పు
పదనఖంబులును; కమలాభూకాంతలకు నుపధా
న రూపంబు లనందగి నీలకదళికా స్తంభంబు
లడంబు విడుచింపు నూరుయుగళంబును; గనక
మణిమయ మేఖలాకలాపాశ్రి రాజుంబును, గదం

బకింజల్క శోభిత పీతాంబరాలంకృతంబునై విలసిల్లు కటిమండలంబును, శృంగార వాహినీ జలావర్తంబునా బొలుపొందు నాభీవివరంబును; జఠరస్థ నిఖిల బ్రహ్మాండ ముహుర్ముహురుద్భవ కృశీభూతం బనంగు మధ్యభాగంబును, మహిత ముక్తా ఫలమాలికా విరచిత రంగవల్లీ విరాజితంబు, నవతులసీదామకిసలయ తల్పంబు, కుసుమ మాలికాలంకృతంబు, ఘనసార కస్తూరికా చందన విలిప్తంబు, కౌస్తుభరత్న దీప్తిప్రదీప్తంబు, శ్రీవత్సలక్షణ లక్షితంబు నై, యిందిరా రమణికి కేళీమందిరంబనం బొల్చు వక్షస్థలంబును సుఖకేళీసమారంభ పరిరంభణాంభోధి రాట్కన్యకా కరాంభోజ కలిత కనకమణి కంకణ నికషంబులనం బొలుపారు రేఖాత్రియ విరాజమానంబైన కంధరంబును; సుమహితానర్ఘ్య దివ్యమణి ప్రభావిభాసిత కేయూర, కంకణ, ముద్రికా లంకృతంబులైన బాహువులును, సకలలోకార్తి నివారక దరహాస చంద్రికా ధవళితంబులైన, కర్ణకుండల మండన మణిమరీచులు న రసంబులు న

లువం దనరి, నిద్దంబులగు చెక్కుటద్దంబులును, బరిపక్వబింబఫల, ప్రవాళ, పల్లవా, రుణాధరంబును; సకల భువన పరిపాలనంబునకు నేనచాలుదునని వివాదించు నయనయుగళంబునకు సీమాస్తంభంబు, జంపక ప్రసూన రుచివిభాసంబునగు నాసాదండంబును; గమల కుముదంబుల కుంశెంపు నంపదించుచు, గరుణామృత తరంగితాపాంగంబులై, కర్ణవిశ్రాంతంబులై, చెలువొందు నేత్రంబులును; సలలిత శ్రీకారంబునకు నక్షరత్వంబు సార్థకంబయ్యె ననందగు కర్ణంబులును; నిక్షుచాపన్వయంబునాజూపట్టు భ్రూయుగళంబును, నపరపక్షాష్టమీ శశాంక శంకాస్పద ఫాలఫలకంబును; నీలగిరిప్ర శృంగసంగత బాలమార్తాండమండల విడంబిత, పద్మరాగమణిఖచిత, కాంచనకిరీటంబునం బొలుపారి, సూర్యేందుపవనానల ప్రకాశంబులకు నవకాశంబు సూపక, త్రిలోకవ్యాపక సమర్థంబులగు తేజోవిశేషంబుల జెలుఁవొందు సంగరరంగంబున దానవానీకంబుల వాటింపంజాలు సుదర్శనాది దివ్యసాధనంబులచేమూ

పదంబగు దివ్యరూపంబునుం గలిగి మఱియును,

ఉ॥ హారకలాప పుష్పనిచయంబుల జంచద
నర్ఘరత్నకే।యూర కరాంగుళీయక మహోజ్జ్వల
బాహుసహస్రశాఖలొ। ప్పారగ జూడనొప్పి
భువనాత్మకలీల నవ్యపష్పమూల వి। స్ఫారిత భోగి
వేష్టిత విభాసిత చందన భూరుహాకృతిన్॥

మ॥ విలసత్కుండలి రాజసఖ్యమున నుర్వీ
భృత్సమాఖ్యన్। సముజ్జ్వలితోదార శిరోవిభూ
షణ సహస్ర స్వర్ణకూటంబులన్। సలిలావాసత
జారుకౌస్తుభ విరాజద్రత్న గర్భంబునన్। నలినా
క్షుండు గనుంగొనంగఁదగె మైనాకావనీ భృద్గతిన్॥

క॥ పితతార్థజ్ఞాన పద।స్తుతి మకరంద ప్రహృ
ష్టశ్రుతిజాత మధు। వ్రతగణ పరివృతశోభా।
గతకీర్తి ప్రసవమాలికలుగలవానిన్॥

వ॥ కనుంగొని చతురాననుం డిట్లని స్తుతించె

సీ॥ నలినాక్ష మాయాగుణ వ్యతికరమున,
జేసి కార్యంబైన సృష్టిరూప। ... న బ్రకాశించు
నీఘనరూప విభవంబు రూపింప దేహధారులకు
దుర్వి। భావ్యంబు దలపోయ భగవంతుడవునై న

పద్మాత్మ నీస్వరూపంబుకంటె । నన్యమొక్కటిన త్యమై బోధకంబైన యదిలేదుగాన నీయుతుల దివ్య । గీ॥ మైనరూపంబునాకు బ్రత్యక్ష మయ్యె। నదియుగాక వివేకోదయమునజేసి । పరద నీరూప మజ్ఞాన గురుతమోని । వారకంబయ్యె నాకు శశ్వత్ప్రదీప॥

క॥ ఘన సత్పురుషా నుగ్రహ। మునకై యుమితావతార ములాలంబగుచుం । దనరెడి నీరూపము లో। భనమగు; భవదీయ నాభిపద్మము వలనన్॥

క॥ జననంబందిన నాచే। ననయము మొదలనె గృహీతమయ్యె జగత్సా । వన నీమ నుస్వరూపము । ఘనరుచిరంబై స్వయం ప్రకాశకముగుటన్॥

వ॥ మఱియు జ్ఞానానంద పరిపూర్ణమాత్రంబును, ననావృత ప్రకాశంబును, భేదరహితంబును, బ్రపంచజనకంబును, బ్రపంచ విలక్షణంబును, భూతేంద్రియాత్మకంబును, నేకంబునైన రూపంబునొందియు నెందును బాధగాన

ఘట్టి నిన్ను నాశ్రయించెద ; పదియునుంగాక, జగన్మంగళ స్వరూప ధరుండవై నీయుపాసకుల మైన మామంగళంబుల కొరకు నిరంతర ధ్యానం బుచేత నీదివ్యరూపంబునం గానంబడితి విట్టినీవు నిరయభాక్కులై నిరీశ్వరవాదంబునం జేసి కుత ర్కంబులు ప్రసంగించు భాగ్య రహితులచేత నాదృతుండవుకావు మఱియుం గొందరు కృతా ర్థులైన మహాత్ములు భవదీయ శ్రీచరణారవింద కోశగంధంబు వేదమారుతా నీతంబగుటం జేసి తమ తమ కర్ణకుహరంబులచేత నాఘ్రాణించు చుండుదురు వారల హృదయకమలంబుల యం దు భక్తిపారతంత్ర్యంబున గృహీతపాదార విం దంబులు గలిగి ప్రకాశింతు పదియుంగాక వాఁరి కులకు దారిద్ర్యాగార సుహృన్నిమిత్తంబైన భ యంబును దన్నాశనిమిత్తంబైన శోకంబును ద్ర వ్యాది స్పృహయును దన్నిమిత్తంబైన పరిభవం బును మఱియు నందుతృష్ణయునదు ప్రయాసంబు నలబ్ధంబైన నార్తిమూలంబగు లదియుంబైన వృథాగ్రహంబునునీ శ్రీపాదార విందంబులందు

వై ముఖ్యంబైన కాలంబుగలుగు నంతకాలం
బును బ్రాప్తంబులగుంగాని మానవాత్మ నాయ
కుండవగు నిన్ను నాశ్రయించి సభయనివృత్తి
హేతువైన మోక్షంబు గలుగు మఱియును
గొందఱు సకలపాప నివర్తకంబయిన త్వదీయ
నామస్మరణ కీర్తనంబులందు విముఖులై కామ్య
కర్మ ప్రావీణ్యంబునంజేసి నష్టమతులై యింద్రి
య పరతంత్రులై యమంగళంబులైన కార్యం
బులు సేయుచుందురు దానంజేసి వాతాదిత్రి
ధాతు మూలంబైన క్షుత్తృషాది దుఃఖంబుల
చేతను శీతోష్ణ వర్షవాతాది దుఃఖంబులచేతను
నతిదీర్ఘంబైన కామాగ్ని చేతను నవిచ్ఛిన్నంబ
గు క్రోధంబు చేతనుం దహ్యమానులగుదురు వా
రలగనిన నాచిత్తంబు గలంకంబొందు జీవుండు
భవదీయ మాయాపరిభ్రమ్యమాణుండై యా
త్మవేఱని యెప్పుడు దెలియునంతకాలంబు నిర్ఘ
కంబై దుస్తరంబైన సంసారసాగరంబు దరియిం
పంజాలకుండు సన్మునీంద్రులైనను భవదీయనా
మస్మరణంబు మఱచి యితర విషయాసక్తులైరేని

వారలు దివంబులందు వృథాప్రయత్నులై సం
చరించుచు రాత్రులయందు నిద్రానిరతులై స్వ
ప్నగోచరంబులైన బహువిధ సంపదలకు నానం
దించుచు శరీర పరిణామాది పీడలకు దుఃఖించు
చుం బ్రతిహతంబులైన యుద్యోగంబుల భూ
లోకంబున సంసారులైన వర్తింతురు నిష్కామ
ధర్ములై నిన్ను భజియించు సత్పురుషుల కర్ణ
మార్గంబులం బ్రవేశించి భవదీయ భక్తియోగ
పరిశోధితంబైన హృత్సరోజ కర్ణికా పీఠంబున
వసియింతు వదియానుంగాక॥

మ॥ వరయోగీంద్రులు యోగ మార్గముల
భావంబందు నేనిమనో। హరరూపంబు దలంచి
యే గుణగణధ్యానంబు గావింతురు। పురుష శ్రే
ష్ఠ పరిగ్రహంబునకునై పొల్పారతద్ధ్యాన గోచర
మూర్తి ధరియింతుగాదె పరమాత్మస్వరూపుండ
వై మాధవా॥

తే॥ అతయు నిష్కామధర్ములైనట్టి భక్తులం
దు నీవు ప్రసన్నుండవైన రీతి। హృదయముల బ
ద్ధరాములై యనయుదేవ। గణములందు ప్రసన

న్నత గలుగవీవు॥

చ॥ అరయ సమస్తభూత హృదయంబుల యందు వసించి యేకమై। పరగి సుహృత్క్రియా ను గుణభాసిత ధర్ముడవుం బరాపరే। శ్వరుడవు నై తనర్చుచు నసజ్జన దుర్లభమైనయట్టి సు। స్థిర మగు సర్వ భూతదయచే బాడగానగ వత్తు వచ్యుతా॥

మ॥ క్రితుదానోగ్రి తపస్సమాధి జపసత్కర్మాగ్ని హోత్రాఖిల। వ్రతచర్యాదుల నావ శింపవఖిల వ్యాపార పారాయణ। స్థితినొప్పారెడి నీవదాబ్జయుగళీ సేవాభిపూజా సమా। శ్రిత ధర్మం డగువానిభంగి ననురారీ దేవమాయామనీ॥

తే॥ తవిలి శశ్వత్స్వరూపమై తనరి భూరి। మహిమ చేతనపాస్త సమస్త భేద। మోహమూఢ వఖిల విజ్ఞానమునకు నాశ్రి। యుండవగునీకు మ్రొక్కెద నోరమేశ॥

క॥ జనవస్థితి విలయంబుల। కనయంబును హేతుభూతమగు మాయాలీ। లనుజెంది నటనసలి పెడు। ననభూత్మక నీకొనర్తు నభివందనముల్॥

తరల॥ జననవృద్ధి వినాశహేతుక సంగతిం గల యేను నీవు హరుండు దిశాఖలై మను వుల్ మరీచిముఖాముకుల్। దనరనం దుపశాఖలై భవదాత్మ దీనికి మూలమై। యనయమున్ ఘ వన దుమాకృతివైన నీకిదె మ్రొక్కెదన్॥

మ॥ పురుషాధిశ భవత్పదాబ్జయుగళీ పూజాది కర్మక్రియా। పరతంజెందని మూఢచిత్తుని జశుపాయున్ మనుష్యార్థమున్। జరయున్ నాశము నొందజేయు నతివక్షుంబైన కాలంబు త। ద్గురు కాలాత్ముడవైన నీకు మదిసంతోషం బునన్ మ్రొక్కెదన్॥

చ॥ భవదుదర ప్రభూతమగు పద్మమునందు వసించియున్నవే। నవిరళ తావకీన కలితాంశమునం దనరారు విశ్వముం। దపలి రచించుచున్ బహు విధంబుల బల్కెడి వేదజాలముల్। శివతరమై ఫలింప గృపసేయుము భక్తఫల ప్రదాయకా॥

చ॥ అనియను కంతటోప వినయంబున జాగిలి మ్రొక్కి చారులో। చన సరసీరుహాండజను మ సర్వజగత్పరిపాలనా రతిం। దనడిసనన్ను బోభుటల

తుదానిటు సన్నిధిమైన యీశ్వరుం। డనయము నా
దు దుఃఖము దయామతి బాపెమనంచునముద్రై ॥

తే॥ అట్లు వొడగని యార్తుడైనట్టి పద్మ। భ
వుని వాంఛితమాత్మ దీర్పంగదలచి। యతని మో
హనివారకమైనయట్టి। యమృత రసతుల్యమధుర
వాక్యములననియె ॥

క॥ నీకిప్పుడు గానంబడె। నాకులకును సురగ
పతికిపినాకులకైనన్। వాకొనగం దలపోయను।
రాకుండు మదీయ రూపరమ్యత్వంబుల్ ॥

క॥ కావున మచ్చారిత్రక। ధావిలసితమై
న సుమహిత స్తవము జగ। త్పావనము విగతసం
శయభావుడవై బుద్ధినిలుపు పంకజజన్మా ॥

క॥ సగుణుడనై లీలార్థము। జగముల గల్పిం
పదలమ చతురుడననున్నన్। సగుణునిగా నుతియిం
చితి। దగసంతసమయ్యె నాకు దామరసభవా ॥

క॥ అనుదినమును ద్విజగత్పా। వన మగుని
మంగళ స్తవంబు పఠింపన్। వినినను జనులకు నే
పొడ। గనబడుదు నవాప్తసకల కాముడనగుచున్ ॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ప్రకటన విన్నపము.

ఈరీతిగ నింకకొన్ని ముఖ్యవిషయములు ప్రచురించబడును.

గురుస్మరణ ప్రథమమం దవసరము కనుకను, నారాయణ పద్మభువులు స్మార్త గురు పరంపరకు ప్రథములు కనుకను, వీరినిగురించిన యీతరంగము మొదట వెడలినది. విశిష్టాద్వైతద్వైతులకు గూడనిది సమ్మతిమేకదా. కనుక సత్పురుషు లందరీకార్యమునకు సహాయులగుదురని దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను.

సుజనవిధేయుడు,

కర్లపాలెము సూర్యనారాయణశాస్త్రి

బాపట్ల. దుర్మతివత్సర పుష్య శు౧౧ సోమవాసరం

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

జనవరి.

1922.

10356